

DR. 3 TAHUN 2022
DEWAN RAKYAT YANG KEEMPAT BELAS

LAPORAN JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGARA
(PAC) PARLIMEN KEEMPAT BELAS

**BERHUBUNG PERKHIDMATAN RANGKAIAN
TELEKOMUNIKASI BERSEPADU KERAJAAN (MYGOV*NET)**

**UNIT PEMODENAN TADBIRAN DAN PERANCANGAN
PENGURUSAN MALAYSIA (MAMPU)
DI BAWAH JABATAN PERDANA MENTERI**

AHLI-AHLI JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGARA (PAC) PARLIMEN PENGGAL KE 14

1. YB. Tuan Wong Kah Woh [Ipoh Timur] **- Pengerusi**
2. YB. Datuk Seri Panglima Hajah Azizah binti
Datuk Seri Panglima Haji Mohd Dun [Beaufort] **- Naib Pengerusi**
3. YB. Puan Nurul Izzah binti Anwar [Permatang Pauh]
4. YB. Dato' Mohd Nizar bin Haji Zakaria [Parit]
5. YB. Puan Wong Shu Qi [Kluang]
6. YB. Dato' Haji Mohd Fasih bin Mohd Fakeh [Sabak Bernam]
7. YB. Tuan Ahmad Fadhli bin Shaari [Pasir Mas]
8. YB. Datuk Wira Dr. Mohd Hatta bin Md Ramli [Lumut]
9. YB. Tuan Ahmad Tarmizi bin Sulaiman [Sik]
10. YB. Tuan Haji Ahmad bin Hassan [Papar]
11. YB. Tuan Lukanisman bin Awang Sauni [Sibuti]
12. YB. Tuan Ramli bin Dato' Mohd Nor [Cameron Highlands]
13. YB. Dato' Haji Salim Sharif [Jempol]
14. YB. Datuk Haji Shabudin bin Yahaya [Tasek Gelugor]
15. YBrs. Dr. Nizam Mydin bin Bacha Mydin **- Setiausaha PAC /
Setiausaha Dewan Rakyat**

WAKIL TETAP KERAJAAN DALAM PAC (EX-OFFICIO PAC PARLIMEN)

1. Jabatan Peguam Negara (AGC)
2. Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA)
3. Kementerian Kewangan Malaysia (MOF)
4. Jabatan Audit Negara (JAN)
5. Jabatan Akauntan Negara Malaysia (JANM)
6. Suruhanjaya Pencegahan Rasuah (SPRM)
7. Unit Perancang Ekonomi (EPU)

LAPORAN
JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGARA (PAC)
PARLIMEN KEEMPAT BELAS

BIL	PERKARA	MUKA SURAT
1	LAPORAN JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGARA (PAC) PARLIMEN BERHUBUNG PERKHIDMATAN RANGKAIAN TELEKOMUNIKASI BERSEPADU KERAJAAN (MYGOV*NET)	1 - 29
2	RUMUSAN & SYOR JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGARA (PAC) PARLIMEN	30 - 31
3	AGENDA MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGARA (PAC) PARLIMEN	-
4	LAPORAN PROSIDING	-
5	DOKUMEN PEMBENTANGAN	-

LAPORAN
JAWATANKUASA KIRA-KIRA
WANG NEGARA (PAC) PARLIMEN

**LAPORAN JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGARA (PAC)
PARLIMEN BERHUBUNG
PERKHIDMATAN RANGKAIAN TELEKOMUNIKASI BERSEPADU
KERAJAAN (MYGOV*NET)
UNIT PEMODENAN TADBIRAN DAN PERANCANGAN PENGURUSAN
MALAYSIA (MAMPU)
DI BAWAH JABATAN PERDANA MENTERI**

1. PENDAHULUAN

1.1. Perkhidmatan Rangkaian Telekomunikasi Bersepadu Kerajaan (MyGov*Net), Unit Pemodenan Tadbiran dan Perancangan Pengurusan Malaysia (MAMPU), Jabatan Perdana Menteri adalah sebahagian daripada penemuan audit dalam pembentangan Laporan Ketua Audit Negara (LKAN) Tahun 2019 Siri 2 Aktiviti Kementerian/Jabatan Kerajaan Persekutuan dan Badan-badan Berkanun Persekutuan yang dibentangkan di Parlimen pada 28 September 2021.

1.2. Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara (PAC) Parlimen memutuskan untuk membincangkan mengenai isu ini dalam prosiding seperti berikut:

BIL.	TARIKH/ MASA	RUJUKAN PROSIDING	SAKSI
1.	23 November 2021/ 10:30 pagi	Bil. 10/ 2021	i. YBhg. Datuk Nik Azman bin Nik Abdul Majid [Ketua Audit Negara]

BIL.	TARIKH/ MASA	RUJUKAN PROSIDING	SAKSI
2.	23 November 2021/ 11:30 pagi	Bil. 10(a)/2021	i. YBhg. Datuk Mohammad bin Ismail, [Timbalan Ketua Setiausaha (Pengurusan), Jabatan Perdana Menteri] ii. YBhg. Datuk Seri Dr. Yusof bin Ismail, [Ketua Pengarah, MAMPU]

2. OBJEKTIF PERBINCANGAN

Selaras dengan mandat yang diberikan di bawah Peraturan Mesyuarat (PM) 77(1)(c) dan 83(2) Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat serta Arahan Perbendaharaan 304(a), PAC Parlimen telah membincangkan penemuan Jabatan Audit Negara (JAN) mengenai Perkhidmatan Rangkaian Telekomunikasi Bersepadu Kerajaan (MyGov*Net), Unit Pemodenan Tadbiran dan Perancangan Pengurusan Malaysia (MAMPU), Jabatan Perdana Menteri bertujuan untuk mengkaji dan meneliti sama ada pengurusan perkhidmatan rangkaian MyGov*Net dilaksanakan secara berhemat, cekap dan berkesan bagi mencapai objektif pelaksanaannya.

3. SKOP DAN METODOLOGI

Perbincangan telah dibuat melalui pendekatan berikut:

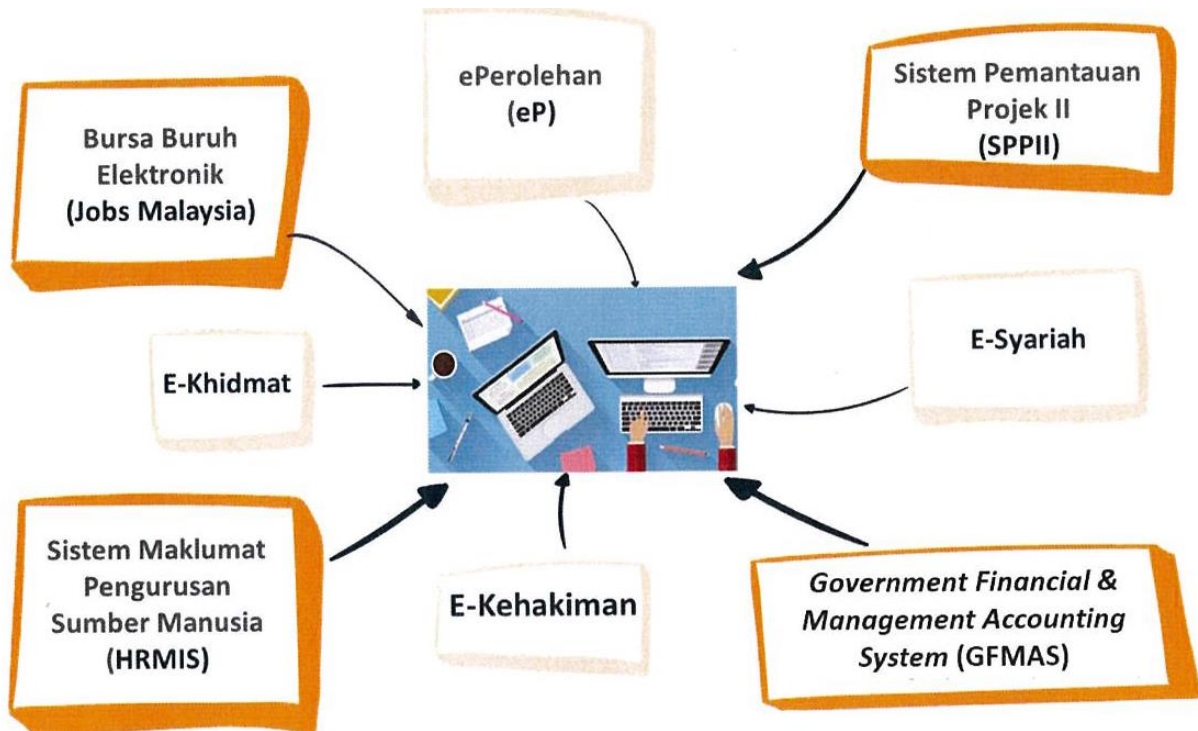
- (a) memanggil pihak yang berkepentingan dalam pengurusan terhadap Perkhidmatan Rangkaian MyGov*Net iaitu Timbalan Ketua Setiausaha (TKSU) (Pengurusan), Jabatan Perdana Menteri (JPM) dan Ketua Pengarah (KP), MAMPU untuk memberi keterangan mengenai peranan dan penglibatan mereka dalam isu yang dibincangkan; dan

- (b) menjemput wakil daripada agensi Kerajaan Persekutuan seperti Kementerian Kewangan (MOF), Unit Perancang Ekonomi (EPU) JPM, JAN, Jabatan Akauntan Negara (JANM), Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA), Jabatan Peguam Negara (AGC) dan Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) untuk menghadiri prosiding PAC Parlimen berhubung isu ini.

4. LATAR BELAKANG

- 4.1. Sistem penyampaian perkhidmatan Kerajaan diuruskan secara berpusat dengan disokong melalui satu (1) platform Rangkaian Telekomunikasi Bersepadu Kerajaan (*Government Integrated Telecommunication Network*) dikenali sebagai perkhidmatan MyGov*Net. Perkhidmatan MyGov*Net ialah infrastruktur khusus yang menghubungkan agensi-agensi Kerajaan bagi capaian perkhidmatan dalam talian. Perkhidmatan MyGov*Net telah dilaksanakan pada bulan Januari 2013 sebagai kesinambungan daripada perkhidmatan rangkaian EG*Net yang bermula sejak tahun 1999.
- 4.2. Perkhidmatan EG*Net adalah perkhidmatan berteraskan Rangkaian Kawasan Luas (WAN) yang disediakan kepada agensi Kerajaan di seluruh negara bagi tujuan capaian kepada aplikasi Kerajaan elektronik seperti dalam **Rajah 1**.

Rajah 1 Aplikasi Perdana Kerajaan Elektronik

Sumber: LKAN Tahun 2019 Siri 2 Aktiviti Kementerian/Jabatan Kerajaan Persekutuan dan Badan-badan Berkanun Persekutuan

- 4.3. Perkhidmatan MyGov*Net dibangunkan bagi mewujudkan satu (1) infrastruktur rangkaian teknologi telekomunikasi (ICT) bersepadu Kerajaan yang selamat khusus untuk sektor awam dan diuruskan secara berpusat. MyGov*Net menyediakan tiga jenis perkhidmatan rangkaian iaitu WAN, Perkhidmatan Pilihan dan Rangkaian Kampus Putrajaya [Putrajaya *Campus Network* (PCN)]. Perkhidmatan ini membolehkan agensi Kerajaan membuat capaian ke aplikasi-aplikasi Kerajaan yang dibangunkan secara elektronik, aplikasi dalaman agensi (intranet) dan capaian internet.
- 4.4. Kontraktor yang dilantik oleh Kerajaan secara rundingan terus sebagai penyedia perkhidmatan ialah syarikat GITN Sdn. Bhd. (379558-V) melalui kaedah penswastan, iaitu *Build-Operate-Own* (BOO). Tempoh konsesi perkhidmatan MyGov*Net adalah selama 10 tahun bermula 1 Januari 2013 sehingga 31 Disember 2022 dengan nilai siling kontrak berjumlah RM4.368 bilion. Sehingga 31 Disember 2020 sebanyak empat (4) kontrak tambahan telah ditandatangani dengan

melibatkan pertambahan siling berjumlah RM1.940 bilion menjadikan jumlah keseluruhan siling yang diluluskan RM6.308 bilion.

5. PERBINCANGAN DAN PENEMUAN PAC PARLIMEN

Sesi perbincangan dimulakan dengan penjelasan awal mengenai isu yang berkenaan oleh Ketua Audit Negara (KAN) kepada PAC Parlimen.

Selanjutnya, pihak yang terlibat dengan isu yang dibangkitkan iaitu TKSU (Pengurusan) JPM dan KP MAMPU dipanggil untuk memberikan keterangan.

5.1. Penjelasan Awal Oleh Ketua Audit Negara

YBhg. Datuk Nik Azman bin Nik Abdul Majid (KAN) dalam Prosiding Bilangan 10/2021 bertarikh 23 November 2021 memaklumkan penemuan audit pihak JAN seperti berikut:

(a) *Service Level Guarantee (SLG) Gagal Dicapai Kontraktor*

Kriteria menyatakan bahawa kontraktor hendaklah mematuhi ketetapan SLG dan Kerajaan berhak menuntut rebat sekiranya kontraktor gagal mencapai *downtime* dan SLG tersebut. Tempoh *downtime* yang dibenarkan ialah dua (2) jam 17 minit. Terdapat dua (2) aduan yang tidak mencapai SLG kerana telah melebihi tempoh *downtime* yang dibenarkan dan pihak Kerajaan tidak menerima rebat seperti yang telah ditetapkan.

(b) Mekanisme Pemantauan Penyenggaraan Pencegahan Tidak Dinyatakan Dalam Kontrak

Penyenggaraan pencegahan merupakan salah satu kaedah bagi memastikan peralatan dan kelengkapan sentiasa dalam keadaan yang

baik supaya perkhidmatan tidak terjejas. Namun begitu, JAN mendapati pemantauan penyenggaraan pencegahan tidak dinyatakan dalam kontrak dan penyenggaraan dibuat apabila aduan diterima daripada pihak Kementerian. Laporan secara berkala juga tidak disediakan menyebabkan status pemantauan penyenggaraan pencegahan bagi tahun 2014 hingga 2016 tidak dapat disahkan.

(c) Penamatan Perkhidmatan Pilihan Dibuat Tanpa Menjalankan Lawatan Tapak

Semakan audit mendapati Kawal Selia Padi dan Beras Cawangan Kota Kinabalu dijangka berpindah ke lokasi baharu pada 1 Februari 2019 dan telah membuat permohonan perpindahan peralatan pada 16 Januari 2019 melalui Sistem MyGov*OSF. Berikutan itu, arahan kerja bagi penamatan talian telah dikeluarkan oleh MAMPU pada 28 Januari 2019 dan kontraktor telah menamatkan perkhidmatan pada 4 Februari 2019. Walaubagaimanapun, perpindahan tersebut ditangguhkan dan ini menyebabkan perkhidmatan MyGov*Net terputus selama 44 hari.

“Datuk Nik Azman bin Nik Abdul Majid: Dalam tempoh itu tak ada perkhidmatanlah. Kesilapan daripada segi ini. Dia sudah bagi notis untuk pindah tetapi tak jadi pindah tapi dia tak maklumkan kemudian. Jadi, kontraktor di sini pun ada juga kesilapan kontraktor. Sepatutnya kontraktor pergi ke lokasi baharu dan semak. Dia tak semak dia terus potong perkhidmatan itu. Ini pun melanggar kriteria ya. Jadi, agensi tidak mendapat perkhidmatan MyGov*Net selama 44 hari. Jadi, berdasarkan maklum balas yang kita terima daripada MAMPU, pihak kontraktor telah membuat penamatan tujuh hari selepas tarikh *notice to commence* penamatan perkhidmatan dikeluarkan dan dilaksanakan secara automatik melalui sistem.

Agensi memaklumkan perpindahan ditangguhkan setelah talian ditamatkan. Agensi pun lewat jugalah. Silap agensi juga dalam kes ini.

Cuma kontraktor pun bertanggungjawab sepatutnya seperti saya katakan tadi. Patutnya dia pergi semak dulu. Kalau ikut kriteria kontrak itu, dia perlu membuat lawatan. Dia tidak membuat lawatanlah.”.

[Muka surat 7 – 8 Laporan Prosiding Bil. 10/2021 bertarikh 23 November 2021]

(d) Kelewatan Pemasangan Perkhidmatan Berwayar PCN

Berdasarkan kontrak perancangan pemasangan dan perkhidmatan berwayar *Putrajaya Campus Network* (PCN) dijadualkan pada bulan Januari sehingga September 2019. Namun, semakan audit mendapati perancangan telah dijadualkan semula antara bulan Oktober 2019 sehingga November 2020 kerana kelewatan pembekalan peralatan oleh kontraktor.

(e) Kelewatan Pemasangan Perkhidmatan Tanpa Wayar PCN

Berdasarkan kontrak perancangan pemasangan dan perkhidmatan berwayar PCN dijadualkan pada bulan Jun 2018 sehingga Mac 2019. Namun, semakan audit mendapati perancangan telah dijadualkan semula antara bulan April sehingga September 2019 kerana kelewatan pembekalan peralatan oleh kontraktor.

(f) Keperluan Pelaksanaan *Due Diligence* Terhadap Pelantikan Pihak Ketiga Tidak Dinyatakan Dalam Kontrak

Semakan audit mendapati infrastruktur untuk keselamatan rangkaian dan sistem sokongan PCN telah dilaksanakan mengikut ketetapan kontrak. Semakan audit selanjutnya mendapati kontraktor telah melantik pihak ketiga dan telah dipersetujui oleh MAMPU bagi melaksanakan penilaian hak keselamatan ICT, *Security Posture Assessment* ke atas rangkaian MyGov*Net pada tahun 2021. Bagaimanapun, tiada klausa kontrak berkenaan dengan pelaksanaan *due diligence* kepada pihak

ketiga sebelum penerimaan pelaksanaan perkhidmatan rangkaian MyGov*Net.

(g) Pembayaran Perkhidmatan *Local Area Network (LAN) – Managed Switch Services* Dicaj Dua (2) Kali

Hasil analisis audit terhadap data bayaran bagi tahun 2014 hingga 2020 mendapati pembayaran bagi perkhidmatan LAN – *managed switch services* di Wisma Persekutuan Anak Bukit, Kedah bagi bulan Januari hingga Mac 2015 telah dicaj sebanyak dua kali. Pihak audit mendapati kontraktor telah mengeluarkan bil yang berbeza namun mempunyai tarikh perkhidmatan yang sama mengakibatkan bayaran lebih sebanyak RM2,816.

(h) Caj Cukai Perkhidmatan *Sales and Services Tax (SST)* dan *Goods and Services Tax (GST)* Dikenakan Sebanyak Dua (2) Kali

Semakan audit mendapati caj cukai perkhidmatan SST dan GST sebanyak enam peratus (6%) telah dikenakan sebanyak dua (2) kali bagi tempoh September 2017 hingga Disember 2020 untuk perkhidmatan *point to point*. Perkara ini berlaku kerana pengebilan oleh kontraktor mengambil kira cukai GST dan SST dalam tempoh masa yang sama. Ini menyebabkan lebih bayaran berjumlah RM26,537.00.

(i) Kesilapan Pelarasan Tuntutan Bayaran

Pihak audit mendapati terdapat kesilapan terhadap pelarasan tuntutan bayaran berjumlah RM38,244. Kesilapan penyelarasan mengakibatkan pihak MAMPU untuk membayar semula kepada kontraktor sejumlah RM3,569. Ini disebabkan terdapat kesilapan dalam kaedah pengiraan dan penyelarasan bagi tuntutan bayaran bulan September 2016.

(j) Talian dan Rangkaian MyGov*Net Tidak Digunakan Melebihi Tiga (3) Bulan

Mengikut Garis Panduan Pengurusan Perkhidmatan Rangkaian Telekomunikasi Kerajaan, penamatan atau turun taraf perkhidmatan MyGov*Net di agensi boleh dilaksanakan sekiranya tiada penggunaan atau tahap penggunaan perkhidmatan rendah tanpa sebab yang munasabah. Penemuan audit terhadap data penggunaan rangkaian bagi tempoh Oktober 2017 sehingga Disember 2020 mendapati rangkaian MyGov*Net tidak digunakan melebihi tiga (3) bulan berturut-turut di 61 lokasi. Namun, pembayaran tetap juga dilakukan kepada kontraktor berjumlah RM1.78 juta walaupun rangkaian tidak digunakan oleh pengguna.

(k) Penggunaan Talian dan Rangkaian MyGov*Net Yang Rendah Melebihi Tiga (3) Bulan

Analisis audit bagi tempoh antara bulan Oktober 2017 hingga Disember 2020 mendapati penggunaan talian yang rendah melebihi tiga (3) bulan berturut-turut iaitu antara 0.01 peratus hingga 20 peratus melibatkan 11 lokasi. Semakan audit mendapati MAMPU hanya menjalankan pemantauan terhadap talian oleh agensi melalui *service assurance management system* (SAMS) dan perbincangan dengan kontraktor dalam mesyuarat operasi. Laporan pemantauan penggunaan rangkaian disediakan, namun tiada tindakan yang diambil untuk menurunkan taraf saiz lebar jalur talian berkenaan. Pembayaran kepada kontraktor dalam tempoh tersebut berjumlah RM653,117.00. Pihak audit mendapati pembayaran tersebut tetap dilakukan mengikut kadar kontrak walaupun penggunaan adalah rendah bagi tiga (3) bulan berturut-turut.

(l) Tempoh Proses Yang Lama Bagi Permohonan Talian Baharu, Naik Atau Turun Taraf Talian Sehingga *Notice to Commence* (NTC) Dikeluarkan

Tempoh keseluruhan proses permohonan talian baharu, naik atau turun taraf talian sehingga dikeluarkan NTC oleh MAMPU adalah 30 hari. Semakan audit mendapati bahawa permohonan untuk talian baharu, naik atau turun taraf talian melebihi tempoh 30 hari iaitu antara 31 hari hingga 2,160 hari. Semakan audit turut mendapati tempoh proses penamatan dan perpindahan talian mengalami kelewatan antara dua (2) hari hingga 358 hari.

(m) Kelewatan Penamatan Perkhidmatan Lama Menyebabkan Penggunaan Dua (2) Jenis Teknologi Rangkaian Pada Masa Yang Sama

Kelewatan penamatan perkhidmatan lama menyebabkan 122 lokasi yang terlibat dengan penukaran teknologi rangkaian mengguna pakai dua (2) teknologi rangkaian pada masa yang sama. Kelewatan ini menyebabkan berlakunya pembayaran sejumlah RM2.46 juta ke atas penggunaan dua (2) sistem rangkaian tersebut.

YBhg. Datuk Nik Azman bin Nik Abdul Majid (KAN) merumuskan secara keseluruhannya, perkhidmatan MyGov*Net adalah memuaskan daripada aspek capaian kepada aplikasi Kerajaan dan dalaman agensi. Bagaimanapun, terdapat kelemahan dalam pengurusan kewangan dan kontrak secara keseluruhan serta pemantauan dan kawalan daripada pihak MAMPU dan agensi. JAN telah mencadangkan syor-syor seperti berikut:

- i. memastikan pengurusan kontrak memihak kepada Kerajaan dengan menyatakan klausa berkenaan bilangan lokasi bagi pemasangan rangkaian, kekerapan pelaksanaan penyenggaraan pencegahan dan

had minimum saiz jalur bagi semua teknologi yang diterima oleh agensi;

- ii. memastikan pengurusan kewangan, termasuk pemantauan rangkaian adalah efektif, pembayaran selaras dengan penggunaan, mengenakan LAD bagi perkhidmatan yang lewat disediakan dan semua kaedah pemantauan dilaksanakan secara dalam talian di bawah kawalan MAMPU; dan
- iii. melaksanakan *due diligence* kepada pihak ketiga sebelum diterima/*sign off* bagi setiap aktiviti yang berimpak tinggi atau yang melibatkan keselamatan rangkaian.

5.2. Keterangan TKSU (Pengurusan) JPM dan KP MAMPU

YBhg. TKSU (Pengurusan) JPM, KP MAMPU dan En. Khairuddin bin Yahaya [Perunding ICT (Bahagian Perundingan ICT), MAMPU] dalam prosiding Bil.10(a)/2021 bertarikh 23 November 2021 telah memaklumkan bahawa perbincangan telah dibuat bersama YB Menteri Kewangan berkenaan hala tuju kontrak MyGov*Net. Berdasarkan perbincangan tersebut, MAMPU mengambil keputusan untuk melantik kontraktor secara tender terbuka bagi perkhidmatan bekalan rangkaian dan servis telekomunikasi Kerajaan setelah kontrak semasa bersama GITN Sdn. Bhd. tamat.

Maklum balas terhadap penemuan-penemuan audit adalah seperti berikut:

(a) *Service Level Guarantee (SLG)* Gagal Dicapai Kontraktor

Berdasarkan analisis audit, terdapat dua aduan yang tidak mencapai SLG dan melebihi *downtime* tetapi rebat sejumlah RM254 tidak diterima. Ini berlaku disebabkan kesilapan semasa mengekstrak data bulan Januari 2019 dan September 2019 yang mana terdapat tiket aduan yang

berstatus selesai dan ditutup pada bulan berikutnya. Tindakan telah diambil dan pelarasan rebat telah selesai dilaksanakan bagi mengelak isu ini berulang. Pihak kontraktor turut melaksanakan penambahbaikan kepada konfigurasi dan skrip pada sistem pemantauan MyGov*Net.

Selain itu, penambahbaikan turut dibuat terhadap skrip sistem dan telah berjaya mengelakkan kesilapan yang sama berulang. Pemantauan berterusan turut dilaksanakan setiap bulan oleh pasukan projek melalui Mesyuarat Status Pelaksanaan dan Mesyuarat Status Pengoperasian sejak 2013. Isu ini adalah isu yang terpencil dan telah selesai di peringkat Bahagian Susulan Audit, JAN.

(b) Mekanisme Pemantauan Penyenggaraan Pencegahan Tidak Dinyatakan Dalam Kontrak

Perkhidmatan MyGov*Net merupakan perkhidmatan terurus (*managed services*) di mana semua peralatan MyGov*Net di lokasi adalah hak milik kontraktor. Oleh yang demikian, pihak kontraktor adalah bertanggungjawab memastikan ketersediaan peralatan untuk menjamin perkhidmatan yang diberi mencapai SLG yang ditetapkan. Sekiranya berlaku kerosakan, kontraktor adalah bertanggungjawab untuk menggantikan peralatan dalam tempoh masa yang ditetapkan.

Penyenggaraan pencegahan bagi tempoh tahun 2014 sehingga 2016 dibuat secara manual dan laporan pemantauan disediakan dalam bentuk salinan borang pengesahan kerja. Namun, penyenggaraan pencegahan untuk kesemua lokasi telah dilaksanakan secara berfasa iaitu pada fasa pertama pada tahun 2014 sehingga 2016, fasa kedua pada tahun 2017 hingga 2018 dan fasa ketiga pada tahun 2019 hingga 2021.

Bermula pada tahun 2016, pemantauan dan pelaporan aktiviti penyenggaraan pencegahan telah ditambah baik dengan penggunaan sistem. Sebagai penambahbaikan, klausa berkaitan kekerapan dan

jadual penyenggaraan pencegahan akan dimasukkan dalam kontrak yang akan datang. Bagaimanapun, cadangan ini akan diteliti supaya tidak memberi implikasi kos kewangan kepada Kerajaan.

(c) Penamatan Perkhidmatan Pilihan Dibuat Tanpa Menjalankan Lawatan Tapak

Berdasarkan semakan, penamatan talian dibuat berdasarkan prosedur operasi standard (SOP) di mana kontraktor membuat penamatan talian tujuh (7) hari selepas tarikh arahan penamatan perkhidmatan dikeluarkan dan penamatan tersebut dilaksanakan secara automatik melalui sistem. Penamatan ini mengambil kira tarikh jangkaan perpindahan yang telah dimaklumkan semasa permohonan direkodkan oleh pihak agensi. Bagaimanapun, hanya setelah talian ditamatkan barulah pihak agensi memaklumkan perpindahan lokasi pejabat ditangguhkan. Namun, talian telah dipasang semula setelah makluman tersebut diterima.

Perkara ini berlaku disebabkan agensi tidak jelas mengenai peranan dan tanggungjawab sebagai penerima perkhidmatan. Bagi memastikan agensi memahami peranan dan tanggungjawab sebagai penerima perkhidmatan, pihak MAMPU menggiatkan program pengurusan perubahan di mana pihak agensi dimaklumkan mengenai proses dan tatacara perkhidmatan MyGov*Net melalui hebahan e-mel, portal MyGov*Net dan forum pengguna yang diadakan di setiap zon utara, selatan, timur, barat, tengah, Sabah dan Sarawak. Isu ini juga adalah satu isu terpencil dan telah selesai di peringkat Bahagian Susulan Audit, JAN.

(d) Kelewatan Pemasangan Perkhidmatan Berwayar PCN

Semakan audit mendapati kelewatan pemasangan perkhidmatan berwayar PCN adalah antara 38 hingga 267 hari. Bagaimanapun, ganti

rugi tertentu yang ditetapkan atau *Liquidated Ascertained Damages* (LAD) belum dikenakan kepada kontraktor. LAD bagi perkhidmatan berwayar masih dalam semakan dan akan diselesaikan pada Disember 2021. Semakan terperinci perlu dilaksanakan kepada semua peralatan berwayar bagi mengelakkan sebarang kesilapan pengiraan LAD. Anggaran jumlah keseluruhan LAD adalah sebanyak RM44,880.45.

Sebagai penambahbaikan, pengiraan LAD secara automatik akan dilaksanakan dalam kontrak akan datang. Pemantauan berterusan setiap bulan dilakukan oleh pasukan projek melalui mesyuarat status pelaksanaan dan mesyuarat status pengoperasian. Pengesahan LAD menjadi agenda tetap dan dilaksanakan setiap bulan dalam Jawatankuasa Teknikal dan mesyuarat Jawatankuasa Pemandu MyGov*Net.

(e) Kelewatan Pemasangan Perkhidmatan Tanpa Wayar PCN

Semakan audit terhadap *User Acceptance Testing* (UAT) bagi perkhidmatan tanpa wayar, *wireless* PCN mendapati 10 buah bangunan di Putrajaya mengalami kelewatan pemasangan antara 183 hingga 244 hari. Bagaimanapun, LAD belum dikenakan kepada kontraktor.

Pelaksanaan perkhidmatan tanpa wayar dilaksanakan secara berperingkat mengikut bangunan. Kelewatan pemasangan berlaku sekitar bulan Julai 2019 dan selesai sepenuhnya pada April 2021. Walaupun berlaku kelewatan, pengguna PCN masih dapat membuat capaian internet dan lain-lain aplikasi Kerajaan menggunakan infrastruktur dan rangkaian sedia ada. LAD sejumlah RM75,342.32 bagi perkhidmatan tanpa wayar PCN telah diperakui dalam Mesyuarat Jawatankuasa Teknikal pada 9 Jun 2021 dan diluluskan dalam Mesyuarat Jawatankuasa Pemandu pada 10 Jun 2021.

Sebagai penambahbaikan, pengiraan LAD secara automatik akan dilaksanakan dalam kontrak akan datang. Pemantauan berterusan setiap bulan dilakukan oleh pasukan projek melalui mesyuarat status pelaksanaan dan mesyuarat status pengoperasian. Pengesahan LAD adalah menjadi agenda tetap dan dilaksanakan setiap bulan dalam Jawatankuasa Teknikal dan mesyuarat Jawatankuasa Pemandu MyGov*Net.

(f) Keperluan Pelaksanaan *Due Diligence* Terhadap Pelantikan Pihak Ketiga Tidak Dinyatakan Dalam Kontrak

Pelaksanaan perkhidmatan MyGov*Net dipantau melalui struktur tadbir urus iaitu Mesyuarat Jawatankuasa Pemandu dan Mesyuarat Jawatankuasa Teknikal. Ahli Mesyuarat Jawatankuasa Pemandu projek terdiri daripada MAMPU, MOF, Unit Kerjasama Awam Swasta (UKAS), Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (MCMC) dan juga daripada Kementerian Komunikasi dan Multimedia (KKMM) dan ahli mesyuarat Jawatankuasa Teknikal terdiri daripada agensi pengguna MyGov*Net iaitu Kementerian Kesihatan (KKM), Kementerian Dalam Negeri (KDN), Kementerian Luar Negeri (KLN) dan Pejabat Ketua Pendaftar Persekutuan.

Pelantikan pihak ketiga telah mendapat perakuan dan kelulusan daripada pihak Kerajaan melalui Mesyuarat Jawatankuasa Teknikal dan Mesyuarat Jawatankuasa Pemandu. *Due Diligence* telah pun dilaksanakan melalui perakuan dan kelulusan mesyuarat tersebut. Sehubungan itu, isu ini telah selesai di peringkat Bahagian Susulan Audit, JAN.

**(g) Pembayaran Perkhidmatan *Local Area Network (LAN)* –
Managed Switch Services Dicaj Dua (2) Kali**

Bayaran balik berjumlah RM2,816 telah dibuat pada 4 Disember 2020 dan tindakan penambahbaikan kepada pengebilan MyGov*Net telah dibuat dengan mewujudkan sistem pengebilan dalam sistem MyGov*OSF pada tahun 2018. Bagi mengelakkan isu seperti ini daripada berulang, kontraktor membuat semakan silang setiap bulan dengan data daripada sistem pemantauan pengoperasian MyGov*Net.

Sehubungan itu, pihak MAMPU telah mewujudkan pasukan semakan pengebilan (*billing*) yang akan menyemak butiran perkhidmatan setiap bulan dengan memastikan pengebilan teratur mengikut SOP yang telah ditambah baik. Selain itu, pengauditan *quality assurance* secara berkala setiap bulan turut dilaksanakan oleh pihak kontraktor.

**(h) Caj Cukai Perkhidmatan *Sales and Services Tax (SST)* dan
Goods and Services Tax (GST) Dikenakan Sebanyak Dua (2)
Kali**

Bayaran balik bagi pertindihan caj cukai perkhidmatan SST atau GST berjumlah RM26,537 telah dilaksanakan pada 4 Disember 2020. Sebagai penambahbaikan, pihak kontraktor hanya perlu mengemukakan surat kadar harga tanpa menyatakan cukai perkhidmatan. Cukai perkhidmatan tersebut akan dikira secara automatik melalui sistem pengebilan.

(i) Kesilapan Pelarasan Tuntutan Bayaran

Semakan terhadap data bayaran tahun 2015, 2016 dan 2019 mendapati terdapat kesilapan kaedah pengiraan pengebilan mengakibatkan pihak MAMPU perlu membayar semula kepada kontraktor berjumlah RM3,569. Isu ini disebabkan kesilapan kaedah pengiraan pengebilan yang

melibatkan bilangan pengiraan hari. MAMPU telah menambah baik kaedah pengiraan pengebilan bagi mengelakkan isu ini berulang. Pelarasan pembayaran telah dilaksanakan pada 4 Disember 2020.

Pihak MAMPU turut menambah baik SOP dengan menggunakan kaedah pengiraan baharu yang sesuai dan mengambil kira semua situasi pelaksanaan pemasangan talian. Pemantauan berterusan setiap bulan dilakukan oleh pasukan projek melalui Mesyuarat Status Pelaksanaan dan Mesyuarat Status Pengoperasian.

(j) Talian dan Rangkaian MyGov*Net Tidak Digunakan Melebihi Tiga (3) Bulan

Berdasarkan klausa perjanjian konsesi, pihak MAMPU boleh membuat penamatan atau turun taraf talian dari semasa ke semasa bergantung kepada keperluan dan permohonan dari agensi. Aktiviti ini dilaksanakan secara berterusan seperti mana bermula pada tahun 2013 sehingga November 2021, dan sebanyak 5,009 lokasi ditamatkan perkhidmatan serta 1,792 lokasi talian telah diturun taraf kelajuan. Sekiranya tidak ditamatkan dan diturun taraf, perbelanjaan perkhidmatan tersebut dianggarkan berjumlah RM20 juta.

Sehubungan itu, pihak MAMPU akan meneliti dan mengkaji kesesuaian caj bayaran berdasarkan model penggunaan *Pay-Per-Use* dalam kontrak yang akan datang dan pada masa hadapan. Model ini masih di peringkat kajian oleh pihak MAMPU bagi menentukan kesesuaian dan tahap praktikal penggunaan model tersebut di Malaysia.

(k) Penggunaan Talian dan Rangkaian MyGov*Net Yang Rendah Melebihi Tiga (3) Bulan

MAMPU telah mengeluarkan e-mel notifikasi pengguna rendah dan mendapatkan justifikasi daripada agensi berkenaan. Antara justifikasi

yang diterima daripada agensi berkenaan penggunaan talian dan rangkaian yang rendah disebabkan cara norma kerja agensi yang menggunakan talian apabila perlu sahaja. Berdasarkan hasil pemantauan dan semakan yang dilakukan, tindakan menurun taraf talian dan kelajuan internet dilaksanakan oleh pihak MAMPU mengikut keperluan.

Pihak MAMPU akan turut meneliti dan mengkaji kesesuaian caj bayaran berdasarkan model penggunaan *Pay-Per-Use* dalam kontrak yang akan datang. Selain itu, bagi menaikkan penggunaan talian yang dibekalkan, agensi digalakkan untuk membangunkan aplikasi atau kandungan dan tidak hanya fokus kepada aplikasi utama Kerajaan sahaja, seperti ePerolehan, iGFMAS, HRMIS dan lain-lain.

(I) Tempoh Proses Yang Lama Bagi Permohonan Talian Baharu, Naik Atau Turun Taraf Talian Sehingga *Notice to Commence* (NTC) Dikeluarkan

Berdasarkan semakan audit, tempoh proses kelulusan permohonan tidak dinyatakan di dalam SOP yang menyebabkan proses bagi permohonan talian baharu mengambil tempoh masa yang lama. Pihak MAMPU tidak menetapkan tempoh masa pengeluaran NTC di atas faktor seperti berikut:

- i) agensi dibenarkan untuk membuat permohonan awal sekiranya maklumat telah tersedia. Namun permohonan bergantung kepada ketersediaan lokasi (*site preparation*) dari segi ketersediaan ruang peralatan, bekalan kuasa elektrik dan lain-lain;
- ii) permohonan yang diluluskan dan NTC yang dikeluarkan akan disesuaikan dengan situasi sebenar; dan
- iii) permohonan yang dikemukakan oleh agensi tidak lengkap yang menyebabkan pasukan projek perlu mendapatkan maklumat

lanjut daripada kontraktor serta juga agensi sebelum permohonan diluluskan dan NTC dikeluarkan.

Bagaimanapun, SOP permohonan telah ditambah baik dengan memasukkan bilangan hari bagi proses kelulusan dan pengeluaran NTC. Dengan adanya penambahbaikan ini, kawalan terhadap tempoh kelulusan dapat dilakukan oleh pihak MAMPU. Agensi akan diberi tempoh bagi membuat persediaan yang sewajarnya terhadap permohonan masing-masing dan sekiranya tiada tindakan yang diambil oleh agensi, pihak MAMPU akan menolak permohonan tersebut.

Selain itu, pemantauan berterusan setiap bulan turut dilakukan oleh pasukan projek melalui Mesyuarat Status Pelaksanaan dan Mesyuarat Status Pengoperasian.

(m) Kelewatan Penamatan Perkhidmatan Lama Menyebabkan Penggunaan Dua (2) Jenis Teknologi Rangkaian Pada Masa Yang Sama

Pihak MAMPU telah membangunkan SOP pertukaran teknologi pada Januari 2021 supaya tiada pertindihan dalam caj berlaku di masa akan datang. Seterusnya, pihak MAMPU telah mengambil tindakan pelarasan keseluruhan sebanyak RM2.49 juta termasuk cukai perkhidmatan kerana telah dibayar balik oleh pihak kontraktor untuk semua 122 lokasi yang telah dilaksanakan pada 12 Oktober 2020 dan 31 Mei 2021. Dengan adanya SOP ini pertindihan dalam caj untuk dua (2) teknologi berbeza bagi lokasi yang sama telah dapat dielakkan. Pemantauan berterusan setiap bulan turut dilakukan oleh pasukan projek melalui Mesyuarat Status Pelaksanaan dan Mesyuarat Status Pengoperasian.

YBhg. Datuk Seri Dr. Yusof bin Ismail (KP MAMPU) merumuskan bahawa banyak yang telah dipelajari daripada pengendalian kontrak MyGov*Net dan MAMPU mengambil langkah yang lebih proaktif bagi

memastikan rangkaian telekomunikasi bersepadu Kerajaan sentiasa ditambah baik daripada segi penyampaian perkhidmatan serta pengurusan kontrak.

5.3. PENEMUAN PAC PARLIMEN

Penemuan PAC Parlimen adalah seperti berikut:

5.3.1. Keberkesanan Pemantauan Oleh Jawatankuasa-Jawatankuasa Berkaitan

YBrs. En. Khairuddin bin Yahaya [Perunding ICT (Bahagian Perundangan ICT) MAMPU, JPM] dalam prosiding Bil.10(a)/2021 bertarikh 23 November 2021 menyatakan keberkesanan jawatankuasa bagi memantau perjalanan kontrak adalah terhad daripada segi kepakaran dan prosedur yang dijalankan secara manual. Pihak MAMPU telah mengambil langkah untuk melihat semula jawatankuasa-jawatankuasa yang terlibat dan mengambil inisiatif untuk mengautomatiskan beberapa proses yang berkaitan agar lebih efisien dan tindakan segera dapat diambil.

“Tuan Pengerusi: Okey, so soalan lanjut saya. Untuk jawatankuasa-jawatankuasa kecil ini bermesyuarat sebulan sekali tetapi kita masih nampak ada banyak isulah. Katakan isu kecil pun bukan kecil. Bagi audit ia merupakan pencapaian dan juga pematuhan. Kenapa isu sebegini masih berlaku? Katakan ada LAD isu yang tidak *claim* walaupun amaun dia kecil. So, jawatankuasa kecil itu sepatutnya mempunyai satu tanggungjawab memainkan peranan untuk memastikan kelancaran kontrak ini. So, apa pandangan daripada saksi?”

Encik Khairuddin bin Yahaya: Pertama ialah segi pasukan projek itu sendiri. Sebagai contoh ialah dari segi pengiraan caj itu memang kita pada awalnya kita membuat secara manual. So, dari segi kepakaran—

kebanyakan pasukan projek ialah terdiri daripada pasukan IT. So, kita memang kena belajar tentang kewangan juga di situ. So, mungkin ada sedikit kelemahan dekat situ tetapi sebabkan manual masa dahulu tetapi sekarang bila kita dah masuk dalam sistem, benda itu sudah *insya-Allah* sudah dapat diselesaikan. Kita *improve*-kan sedikit demi sedikit proses kerja kita. So, bila kita menghadapi masalah dan kita akan *improve*-kan lagi. So, sentiasa *improve*. Memang sentiasa berlaku dari masa ke semasa.

Tuan Pengerusi: Boleh saksi memberikan— lepas ini. Selepas prosiding ini, berikan kepada sekretariat satu carta organisasi berkenaan dengan semua jawatankuasa yang ada. Kita hendak *check*. Kita hendak semak di manakah berlakunya masalah. Ini kerana 13 isu yang dibangkitkan oleh audit— bagi kamilah, pengalaman kami 13 isu dalam satu kes adalah banyak tahu. Banyak. So, *normally audit will pick up like five to six* isu. Akan tetapi sini untuk projek ini 13 dan apa yang kami nampak *of course* belum nampak lagi ada apa-apa *punitive issue*. Akan tetapi adalah bagaimana kita hendak memastikan kontrak apabila— masa perjalanan kontrak itu adalah lancar dan tidak ada isu-isu audit yang dibangkit. So, itu pandangan daripada saya. Mungkin saya jemput saksi untuk teruskan.

Encik Khairuddin bin Yahaya: Tuan Pengerusi, pasukan-pasukan yang kita tubuhkan ini sebenarnya memang kita akan *revisit* sebenarnya. Kita memang buat *review* dan perbincangan dengan pihak kontraktor. Sebenarnya isu-isu dan masalah sentiasa *in our radar*. Sebenarnya dalam radar kita. Kalau ada, kita atasi dan juga kita *improve*-kan sistem-sistem yang diperlukan. Sebagai contoh katakan dahulu secara manual, kita akan *automate*-kan dia. Semua benda akan kita *automate*-kan dan kita letak jangka masa di situ.

So, pada contohnya tentang pemantauan dahulu secara manual, kita ambil masa untuk sistem itu dibangunkan dan kita pantau, kita pastikan

sistem itu dibangunkanlah. Jadi, pasukan projek memang *detail* benda itu semua. Jadi, kalau ada isu-isu begini, kita yang— diambil oleh pihak audit ini atau *findings* oleh audit ini, kita akan lihat supaya perkara-perkara ini tidak akan berulang lagi. Itu yang kita usahakan supaya semua akan jadi *automate*. Pemantauan adalah secara *automate* dan juga kita akan respon segera. Itu tindakan yang dibuat oleh pihak pasukan projek dan perkara ini dimaklumkan dalam mesyuarat Jawatankuasa Teknikal dan juga dimaklumkan dalam Jawatankuasa Pemandu. *The way forward* apa yang kita telah laksanakan.

So, penambahbaikan sentiasa berlakulah Tuan Pengerusi.”.

[Muka Surat 16 – 17 Laporan Prosiding Bil. 10(a)/2021 bertarikh 23 November 2021]

5.3.2. Perancangan MyDIGITAL dan Peranan MAMPU Sebagai Jabatan Teknikal ICT

YBhg. Datuk Seri Dr. Yusof bin Ismail (KP MAMPU) dalam prosiding Bil.10(a)/2021 bertarikh 23 November 2021 menyatakan bahawa di bawah pelan MyDIGITAL, pihak MAMPU akan dijadikan jabatan teknikal kepada Kerajaan bagi perkara berkaitan ICT. Dalam pelan tersebut, MAMPU akan dijadikan pusat tumpuan dan rujukan bagi semua projek Kerajaan berkenaan ICT dan akan menyelaraskan keperluan kementerian dan jabatan Kerajaan. Ini adalah satu inisiatif untuk mengurangkan kontrak yang bersifat *vendor driven* dan pertindihan fungsi aplikasi yang dibangunkan oleh kementerian dan jabatan.

“**Tuan Pengerusi:** Okey, Datuk Seri satu lagi. *Now*, kita memang faham peranan yang dimainkan oleh MAMPU sebagai satu *expert ICT* bagi Kerajaan. So, kita pun nampak ada banyak kes perolehan daripada Kerajaan yang melibatkan ICT yang ada masalah. Apa pandangan daripada Datuk Seri dan sama ada pihak MAMPU bersedia sekiranya pada masa depan kesemua perolehan daripada

Kerajaan khasnya berkenaan dengan isu ICT ataupun perolehan ICT ini haruslah mendapat *clearance* ataupun sijil daripada MAMPU terlebih dahulu ataupun MAMPU perlulah untuk membuat kajian *at least* benda itu *feasible* dan sebagainya baru agensi-agensi lain boleh masuk untuk membuat perolehan tersebut. Apakah pandangan daripada Datuk Seri?

Datuk Seri Dr. Yusof bin Ismail: Untuk makluman Yang Berhormat di bawah MyDIGITAL juga Yang Berhormat ada satu inisiatif yang MAMPU jadi *champion* di bawah kluster *government* yang dipengerusikan oleh Tan Sri KSN untuk menjadikan MAMPU jabatan teknik kepada Kerajaan untuk ICT.

Macam juga JKR. JKR jabatan teknik kepada Kerajaan untuk pembinaan struktur bangunan dan jalan. JPS untuk sistem air. MAMPU, Kerajaan telah bersetuju untuk jadikan jabatan teknik Kerajaan. Sebab sebelum ini Yang Berhormat, kami di MAMPU masa kementerian *submit budget* kepada EPU, *submit budget* kepada MOF, kami tidak terlibat. Dari segi keperluan sistem yang hendak dibangunkan oleh kementerian kami tidak terlibat. Kami terlibat bila sistem itu hendak ditender, baru MAMPU dipanggil untuk melihat dari segi sistem.

Akan tetapi dari segi keperluan sistem, ada *duplication* dengan jabatan lain, kami tidak terlibat. Akan tetapi dalam di bawah jabatan teknik yang kami sedang buat *preparation* sekarang ini untuk kami bentangkan kepada *high level government officer* ini, kami minta kuasa itu diberi kepada MAMPU. Masa di peringkat *initiation order project* itu MAMPU sudah terlibat Yang Berhormat. Sebab kita tidak hendak projek yang dibina nanti ada *vendor driven*. Ia tidak ada *value for money* kepada rakyat. Kita ada *duplication* antara kementerian-kementerian. Jadi, MAMPU akan jadi *focal point* untuk semua projek ICT Kerajaan lepas ini, Yang Berhormat.

Tuan Pengerusi: Ini merupakan status terkini?

Datuk Seri Dr. Yusof bin Ismail: Ya.”.

[Muka Surat 28 – 29 Laporan Prosiding Bil. 10(a)/2021 bertarikh 23 November 2021]

5.3.3. Hala Tuju MyGov*Net

YBhg. Datuk Seri Dr. Yusof bin Ismail (KP MAMPU) dalam prosiding Bil.10(a)/2021 bertarikh 23 November 2021 memaklumkan status terkini serta rancangan pihak MAMPU dalam mengendalikan kontrak MyGov*Net serta kontrak-kontrak yang akan dibuat pada masa hadapan. Makluman status dan hala tuju pihak MAMPU adalah seperti berikut:

i. Aset dan Infrastruktur Rangkaian

YBhg. Datuk Seri Dr. Yusof bin Ismail (KP MAMPU) dalam prosiding Bil.10(a)/2021 bertarikh 23 November 2021 menyatakan bahawa kontrak MyGov*Net antara Kerajaan dan GITN Sdn. Bhd. adalah berbentuk sewaan. Oleh itu, aset serta peralatan yang dibekalkan adalah hak milik GITN Sdn. Bhd. dan bukan hak milik Kerajaan.

“Tuan Pengerusi: ... Keseluruhan projek ini memakan satu kos RM6 bilion. Itu satu kos yang amat besar dan digunakan kontraknya dari tahun 2013 sampai 2021 untuk lapan tahun sahaja. Tahun 2022 untuk sembilan tahun— 10 tahunlah. RM6 bilion dan selepas itu jika ada lantikan baharu untuk mana-mana syarikat, *what happened to this RM6 billion investment* yang telah pun kita belanja dalam 10 tahun ini. *That is my concern* iaitu berkenaan dengan *software, hardware*. Sekiranya syarikat konsesi ini masih memegang di bawah konsep BOO, kesemua milikan *software, hardware* itu, *at the end of the day* syarikat baharu yang mendapat tender, mereka terpaksa untuk mengambil alih dengan satu kos yang tinggi *and that would actually*

double the price of— I mean ia akan menambah kepada harga yang akan dibayar oleh Kerajaan nanti.

So, itulah kemusykilan dan kebimbangan yang saya ada. Apa yang akan berlaku *after 2022*?

Datuk Seri Dr. Yusof bin Ismail: Untuk makluman Yang Berhormat, konsep pelaksanaan MyGov*Net ini adalah secara sewaan. Maknanya *equipment* disediakan oleh pihak GITN dan *government* membayar sewa mengikut penggunaan. Itu sahaja konsepnya, Yang Berhormat.

Jadi, daripada segi— bagi sayalah dengan RM6 bilion bayaran dibuat oleh Kerajaan dan pihak syarikat pun sudah *recoup* balik dia punya *investment and based on my engagement* dengan syarikat semasa kita hendak tambah bajet dia tidak cukup RM1.9 bilion itu, *I* sudah *go through cash flow* dia Yang Berhormat, memang *I* nampak *double charge* kepada *government*. Sebab apa *I* kata *double charge* Yang Berhormat, *because GITN is 100 percent owned by Telekom*. GITN dia *leverage on Telekom* punya *infra and* di situ Telekom sudah dapat *profit.. Then GITN charge another margin* lagi kepada *government and then on top of that* Telekom dapat dividen lagi daripada GITN. Jadi saya nampak di situ memang *very lucrative business* lah for Telekom dengan projek ini.

Cuma tinggal lagi soalan *concern* Yang Berhormat tadi daripada segi *hardware* yang telah dibelanjakan oleh pihak Telekom. Itu sudah bagi konsep BOO ini Yang Berhormat, itu adalah aset GITN dan bagi kami, itu terpulang kepada merekalah dan mereka berhak untuk masuk tender selepas ini Yang Berhormat.”.

[Muka Surat 30 – 31 Laporan Prosiding Bil. 10(a)/2021 bertarikh 23 November 2021]

YBhg. Datuk Seri Dr. Yusof bin Ismail (KP MAMPU) turut memaklumkan bahawa pengurusan aset-aset MyGov*Net adalah tertakluk kepada kontrak serta pihak kontraktor, sama ada aset-aset tersebut masih boleh diguna pakai dan dipindah milik atau perlu digantikan dengan aset baharu yang lebih sesuai dengan perkembangan teknologi semasa.

“Tuan Pengerusi: Okey, soalan saya sekiranya kita hendak lantik satu kontraktor baharu pada tahun depan selepas projek ini siap. Apa yang terjadi dengan kesemua *software* dan *hardware* yang telah pun dibina dalam...

Datuk Seri Dr. Yusof bin Ismail: *Obsolete?*

Tuan Pengerusi: ...Dalam projek ini? *This project costs around RM6 billion so I am sure they will have the system. The software is there, the hardware is there* dan dengan konsep BOO tadi, *so the new company may not be able to take over* bukan. So, apakah pandangan Datuk Seri Dr. Yusof bin Ismail dalam isu ini?

Datuk Seri Dr. Yusof bin Ismail: Ia tengok nanti, Tuan Pengerusi. Kalau *the new party* masuk nanti, mungkin ia boleh *discuss* dengan GITN sama ada ia hendak *leverage on the existing asset* ataupun ia hendak *purchase new asset, new technology*. Itu terpulang kepada *business consideration* dia Tuan Pengerusi. Apa yang penting untuk Kerajaan kita tidak hendak sistem *internet* di *office* Kerajaan terganggu. Terganggu dan terputus. Itu sahaja.”

[Muka Surat 6 – 7 Laporan Prosiding Bil. 10(a)/2021 bertarikh 23 November 2021]

ii. Pengurusan Kontrak

YBhg. Datuk Seri Dr. Yusof bin Ismail (KP MAMPU) dalam prosiding Bil.10(a)/2021 bertarikh 23 November 2021 menyatakan bahawa sebagai penambahbaikan dan meningkatkan *value for money on investment made*, kontrak perkhidmatan rangkaian telekomunikasi bersepadu Kerajaan akan dibuat secara tender terbuka di mana kontrak tersebut akan dipelawa kepada pemain-pemain industri, agar mendapat harga serta perkhidmatan yang paling optimum dan sesuai dengan norma kerja sektor Kerajaan.

“Tuan Pengerusi: Di bawah perjanjian, sama ada ia ada menyatakan apa-apa klausa berkenaan dengan lanjutan kontrak tersebut?

Datuk Seri Dr. Yusof bin Ismail: Tidak ada, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Tidak ada *but— so, maybe later* saksi kena berikan keterangan kepada pihak PAC. *What is next?* Jika tidak ada lanjutan, *so what is next for this project?*

...

Datuk Seri Dr. Yusof bin Ismail: Saya sudah berbincang dengan Yang Berhormat Menteri Kewangan, Datuk Seri Utama Tengku Zafrul bin Tengku Abdul Aziz isu kontrak MyGov*Net ini, Tuan Pengerusi. Oleh sebab dulu isu yang *concern* daripada pihak sayalah. Saya pun bekas pegawai Kementerian Kewangan Yang Berhormat. Saya melihat di situ cara *governance* tadbir urus projek ini, dia dilantik secara *direct negotiation*, rundingan terus. Makna, masa dilantik dahulu kita tidak ada *price competition* jadi kita melihat di situ— kita sudah tahu, *what is the right price for government* untuk projek ini. Jadi, saya bekas Pegawai MOF, Yang Berhormat saya bukan *champion direct negotiation*. *Discuss* dengan Yang Berhormat Datuk Seri Utama

Tengku Zafrul bin Tengku Abdul Aziz, bincang dengan dia, kita *open tender*. Ramai lagi *players* di luar sana yang boleh buat servis macam ini.

Macam Telekom Malaysia, ia tidak rugi Tuan Pengerusi sebab infra telekomunikasi negara ini *belongs to Telekom Malaysia*. Siapa yang dapat pun projek itu nanti, Telekom Malaysia *still* dapat *business*. Jadi, kami sedang *prepare* sekarang ini daripada segi kontrak, *bill of quantity*, kita akan tengok *the best business model, the best technical model* untuk *government*-lah. *Lesson learnt*, kita belajar daripada projek ini Tuan Pengerusi banyak membantu *government* untuk kita *move forward*, kita buat yang terbaik untuk ada *value for money for the government*.”.

[Muka Surat 5 – 6 Laporan Prosiding Bil. 10(a)/2021 bertarikh 23 November 2021]

YBhg. Datuk Seri Dr. Yusof bin Ismail (KP MAMPU) turut memaklumkan bahawa penambahbaikan turut dibuat terhadap kontrak. Pembayaran terhadap servis yang diberi akan menggunakan model *Pay-Per-Use* dan beberapa proses pengurusan dan pengebilan juga akan diautomasikan.

“**Datuk Seri Dr. Yusof bin Ismail:** Untuk hala tuju Yang Berhormat, kalau kita *lesson learnt* daripada pengalaman sembilan tahun kita *through Gov*Net* dengan GITN ini. Satunya untuk LAD tadi kita akan *go for automation*. Makna tidak ada manual lagi dan juga isu-isu yang lain.

Kedua, memang kita akan tambah baik lagi kontrak ini yang 2.0 nanti, *especially* dari segi *mode of payment*, Yang Berhormat. Macam sekarang ini kita *fixed*. Macam kita bayar internet kita dekat rumah, Yang Berhormat. *You* guna kah, *you* tidak guna kah, *you* bayar RM200 *per month*. Akan tetapi untuk *Gov*Net* yang 2.0 nanti, kita akan

mencadangkan kepada *government* kita pakai *new model Pay-Per-Use*. Macam bila kita guna air dan *electricity* dekat rumah kita ada meter Yang Berhormat. Jadi, kita akan bayar dia berdasarkan penggunaan dia. Jadi, tidak timbul teguran audit yang mana kita membazir. Jabatan kita guna untuk jabatan 100 Mbps, dia guna *only 50 Mbps*. Tidak timbul dah isu itu nanti. Dengan *Pay-Per-Use* nanti kita akan laksanakan macam bayaran berdasarkan penggunaan dan kita akan tambah baik dari segi *business*, teknikal nanti Yang Berhormat untuk Gov*Net 2.0 nanti. *Insyah-Allah*”.

[Muka Surat 35 Laporan Prosiding Bil. 10(a)/2021 bertarikh 23 November 2021]

**RUMUSAN & SYOR
JAWATANKUASA
KIRA-KIRA WANG NEGARA (PAC)
PARLIMEN**

6. RUMUSAN PAC PARLIMEN

Secara keseluruhan PAC Parlimen merumuskan perkara-perkara berikut:

- 6.1. Jawatankuasa-jawatankuasa pemantau kontrak adalah kurang berkesan dalam memastikan pengurusan kontrak MyGov*Net berjalan dengan lancar. Bidang kepakaran keahlian jawatankuasa-jawatankuasa pemantau kontrak yang tidak menyeluruh serta kekurangan penyelarasan antara jawatankuasa-jawatankuasa yang terlibat menyebabkan pemantauan kontrak tidak efisien.
- 6.2. Aset-aset rangkaian MyGov*Net tidak menjadi aset Kerajaan apabila kontrak tamat pada tahun 2022 disebabkan kontrak berkonsep *Build-Operate-Own* (BOO). Konsep ini adalah tidak memihak kepada Kerajaan.
- 6.3. Tindakan MAMPU untuk mengautomatiskan proses pengurusan kontrak adalah sejajar dengan perubahan persekitaran teknologi dan bersesuaian dengan penggunaan sistem berkapasiti dan berteknologi tinggi. MAMPU masih dalam proses kajian untuk memperkenalkan konsep *Pay-Per-Use*.
- 6.4. Cadangan untuk menjadikan MAMPU sebagai Jabatan Teknikal ICT Kerajaan dapat membantu proses integrasi sistem serta mengurangkan pertindihan fungsi aplikasi-aplikasi yang dibangunkan oleh kementerian dan jabatan. Ini secara tidak langsung akan mendatangkan penjimatan serta penyampaian perkhidmatan yang lebih efisien, holistik dan mesra pengguna.

7. SYOR PAC PARLIMEN

Bagi tujuan penambahbaikan, PAC Parlimen mengesyorkan perkara-perkara berikut:

- 7.1. Kerajaan perlu menilai keberkesanan MyGov*Net dalam sistem penyampaian Kerajaan sebelum membuat keputusan sama ada hendak menaiktaraf sistem sedia ada atau digantikan dengan satu sistem baharu setelah pengakhiran kontrak pada tahun 2022.
- 7.2. Kerajaan hendaklah memastikan konsep *Pay-Per-Use*, sekiranya diperkenalkan, akan memanfaatkan Kerajaan daripada segi penjimatan kos.
- 7.3. MAMPU haruslah diperkasakan daripada segi fungsi, peranan dan kepakaran sebagai satu Jabatan Teknikal ICT Kerajaan berpusat.

JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGARA (PAC) PARLIMEN

GLOSARI

GLOSARI

AGC	Jabatan Peguam Negara
BOO	<i>Build-Operate-Own</i>
EPU	Unit Perancang Ekonomi
GST	<i>Goods and Services Tax</i>
ICT	Rangkaian Teknologi Telekomunikasi
JAN	Jabatan Audit Negara
JANM	Jabatan Akauntan Negara
JKR	Jabatan Kerja Raya
JPA	Jabatan Perkhidmatan Awam
JPM	Jabatan Perdana Menteri
JPS	Jabatan Pengairan Dan Saliran
KAN	Ketua Audit Negara
KDN	Kementerian Dalam Negeri
KKM	Kementerian Kesihatan
KKMM	Kementerian Komunikasi dan Multimedia
KLN	Kementerian Luar Negeri
KP	Ketua Pengarah
KSN	Ketua Setiausaha Negara
LAD	<i>Liquidated Ascertained Damages</i>
LAN	<i>Local Area Network</i>
LKAN	Laporan Ketua Audit Negara
MAMPU	Unit Pemodenan Tadbiran dan Perancangan Pengurusan Malaysia
MCMC	Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia
MOF	Kementerian Kewangan
MyGov*Net	Rangkaian Telekomunikasi Bersepadu Kerajaan
MyGov*OSF	MyGov*Net <i>Online Service Fulfilment</i>
NTC	<i>Notice to Commence</i>
PAC	Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara
PCN	Putrajaya <i>Campus Network</i>
PM	Peraturan Mesyuarat
SAMS	<i>Service Assurance Management System</i>
SLG	<i>Service Level Guarantee</i>
SOP	Prosedur Operasi Standard
SPRM	Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia
SST	<i>Sales and Services Tax</i>

TKSU	Timbalan Ketua Setiausaha
UAT	<i>User Acceptance Testing</i>
UKAS	Unit Kerjasama Awam Swasta
WAN	Rangkaian Kawasan Luas
YBhg	Yang Berbahagia
YBrS	Yang Berusaha

AGENDA MESYUARAT
JAWATANKUASA
KIRA-KIRA WANG NEGARA (PAC)
PARLIMEN

- ❖ **Bil. 10/2021 pada Selasa, 23 November 2021**
- ❖ **Bil. 10(a)/2021 pada Selasa, 23 November 2021**

LAMPIRAN A

MESYUARAT PRA PROSIDING JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGARA
(PAC)
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
BIL. 10 TAHUN 2021
BERTEMPAT DI BILIK JAWATANKUASA 1
TINGKAT 2, BLOK UTAMA, BANGUNAN PARLIMEN

TARIKH / HARI / MASA	PERKARA	KEMENTERIAN/ JABATAN/ AGENSI TERLIBAT
<p>23 November 2021 (Selasa)</p> <p>10.30 pagi</p>	<p>Prosiding Bil. 10 Tahun 2021: "Perkhidmatan Rangkaian Telekomunikasi Bersepadu Kerajaan" <i>(LKAN 2019 Siri 2- Aktiviti Kementerian/Jabatan Kerajaan Persekutuan dan Badan-Badan Berkanun Persekutuan)</i></p>	<p>JABATAN AUDIT NEGARA (JAN):</p> <p>(i) YBhg. Datuk Nik Azman bin Nik Abdul Majid, Ketua Audit Negara</p>

LAMPIRAN A

MESYUARAT PROSIDING JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGARA (PAC)
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
BIL. 10(A) TAHUN 2021
BERTEMPAT DI BILIK JAWATANKUASA 1
TINGKAT 2, BLOK UTAMA, BANGUNAN PARLIMEN

TARIKH / HARI / MASA	PERKARA	KEMENTERIAN/ JABATAN/ AGENSI TERLIBAT
<p>23 November 2021 (Selasa)</p> <p>11.30 pagi</p>	<p>Prosiding Bil. 10(a) Tahun 2021: "Perkhidmatan Rangkaian Telekomunikasi Bersepadu Kerajaan" <i>(LKAN 2019 Siri 2- Aktiviti Kementerian/Jabatan Kerajaan Persekutuan dan Badan-Badan Berkanun Persekutuan)</i></p>	<p>JABATAN PERDANA MENTERI (JPM):</p> <p>(i) Yang Berbahagia Dato' Jamil bin Rakon, Timbalan Ketua Setiausaha Kanan</p> <p>UNIT PEMODENAN TADBIRAN DAN PERANCANGAN PENGURUSAN MALAYSIA (MAMPU):</p> <p>(i) Yang Berbahagia Datuk Seri Dr. Yusof bin Ismail, Ketua Pengarah</p>

GAMBAR PROSIDING

